

Inhoudelijke keuzes maken: tafels van vermenigvuldiging

Nina Boswinkel

Als u in het speciaal (basis)onderwijs werkt, herkent u wellicht de volgende situatie:

De tafel van 4 staat in de komende periode op de agenda en vol goede moed biedt u de activiteit uit uw reguliere basisschoolmethode aan. De meeste leerlingen kunnen aardig volgen wat de bedoeling is, maar eigenlijk weet u van tevoren al bij welke leerlingen dat niet het geval zal zijn. Dat zijn namelijk de twee kinderen die altijd langzamer zijn en bij wie de vorige tafels ook al moeizaam gingen. Bovendien zit het bij deze leerlingen nog niet goed met de sommen tot 20, die kennen ze niet uit het hoofd. Dat is lastig als je met tafels begint, want daar moet herhaald opgeteld worden. $4 + 4$ gaat nog wel, maar $8 + 4$ wordt al lastiger. Laat staan als de ‘handige’ strategie verdubbelen wordt aangeboden. $16 + 16$ is een onoverkomelijke brug voor deze twee kinderen. Dat wordt tellen.

Het project Speciaal Rekenen heeft zich de afgelopen jaren verdiept in de vraag wat te doen als kinderen vastlopen in het leerproces en er geen direct bruikbare alternatieven bestaan.

We komen dan al snel op de vraag wat we willen dat zwakke rekenaars leren en wat niet haalbaar en per se noodzakelijk is. Speciaal Rekenen streeft ernaar om te investeren in basale vaardigheden en inzichten en minder in het memoriseren van sommen. Op een zeker moment moet dan de keuze gemaakt worden om te stoppen met oefenen en een ander leerstofdomein aan te boren. Voor de twee rekenaars uit bovenstaand voorbeeld is dat moment al snel bereikt, maar bij gebrek aan een goed instrument is het erg moeilijk om een dergelijke beslissing te nemen.

Medewerkers van het project Speciaal Rekenen hebben een peiling voor vermenigvuldigen ontwikkeld waarin voorwaardelijke vaardigheden worden nagegaan bij zwakke rekenaars van rond de 10 jaar. Op basis van deze peiling zou je de keuze makkelijker moeten kunnen maken.

In de werkgroep gaan we in op de peiling en hoe je ermee kunt omgaan. Aan de hand van oplossingen van kinderen uit het s(b)o bekijken we vervolgens wat een logisch vervolgtraject is voor deze kinderen.

